

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/38/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112225043
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2013:8112225043.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31575951, zastúpená: Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o. so sídlom Žabotová 2/B, Bratislava p r o t i žalovanému: X. Q., nar. X.X.XXXX, posledne bytom N., Š. XX, t.č. na neznámom mieste zastúpený opatrovníčkou K.. Q. R., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prešov, o zaplatenie 105,64 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Účastníci **n e m a j ú** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou zo dňa 15.8.2012 domáhal zaplatenia sumy 105,64 Eur na základe pripojenej zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, ktorou podľa neho malo byť dohodnuté povolené prečerpanie na osobnom účte žalovaného. Žalovaná suma mala tak predstavovať istinu 70,26 Eur, ktorú žalovaný prečerpal na účte a sankčný úrok z omeškania 35,38 Eur. Žiadal priznať aj úroky z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 70,26 Eur od 12.3.2010 do zaplatenia.

Žalovaný sa zdržiava na neznámom mieste, preto mu bol v zmysle § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ustanovený pre toto konanie opatrovník, ktorý sa k žalobe nevyjadril a na pojednávanie sa napriek riadnemu a včas doručenému predvolaniu nedostavil. Súd s použitím § 101 ods. 2 O.s.p. konal v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami žalobcu, zmluvou o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 8.2.2008, výzvou zo dňa 1.8.2009, odstúpením od zmluvy zo dňa 3.3.2010, výpismi z účtu, všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu, sadzovníkom poplatkov ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Dňa 8.2.2008 uzavreli účastníci zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej žalovaný si zriadil u žalobcu osobný účet a používal jeho platobnú kartu. Z tejto zmluvy jasne vyplýva, že nebolo dohodnuté povolené prečerpanie na účte.

Napriek nepovolenému prečerpaniu peňažných prostriedkov na osobnom účte listom zo dňa 1.8.2009 vyzval žalobca žalovaného k úhrade debetného zostatku vo výške 23,29 Eur.

Neskorším listom zo dňa 3.3.2010 žalobca odstúpil od predmetnej zmluvy z dôvodu, že na spomínanom účte je vykazovaný debetný zostatok vo výške 69,87 Eur.

Na základe výzvy súdu žalobca neskôr písomným podaním zo dňa 10.5.2013 (č.l. 28) uviedol, že v skutočnosti išlo o nepovolený debet. Keďže žalovaný nevyrovnal debetný zostatok žalobca odstúpil od zmluvy listom zo dňa 3.3.2010 a dňa 11.3.2010 došlo k vyrovnaniu nevyrovnanej výšky debetného zostatku žalovaného žalobcom vo výške 70,26 Eur s tým, že jednalo sa o účtovné vyrovanie zo strany žalobcu. Ohľadom zvyšku žalovanej sumy 35,38 Eur uviedol, že ide o sankčný úrok z omeškania (zmluvnú pokutu) podľa čl. III. bodu 23 VOP a sadzobníka poplatkov časti D depozičné produkty - povolené prečerpanie na osobnom účte bodu 1.D.5 a predstavuje 20% zo sumy 70,26 Eur od 12.3.2010 do podania žaloby.

Ďalším podaním zo dňa 1.8.2013 (č.l. 37) opäť na výzvu súdu už uviedol, že suma 70,26 Eur predstavuje nedoplatky na poplatkoch, zmluvnej pokute a úrokoch. Malo pritom ísť o poplatky za vykonané transakcie, mesačný poplatok za balík výhoda - 2,55 Eur a mesačný poplatok Maestro 0,55 Eur úroky a poplatok za výzvu vo výške 15 Eur.

Keďže žalobca zmenil právny dôvod žaloby, ktorá súvisí s inými skutkovými okolnosťami, súd uznesením č.k. 11C 38/2013 - 46 zo dňa 15.10.2013 túto zmenu žaloby v zmysle spomínaného písomného podania žalobcu pripustil.

Súd zároveň vyzval žalobcu na špecifikáciu uplatnených poplatkov a úrokov vo výške 70,26 Eur s upozornením, že ich vysvetlenie v liste zo dňa 1.8.2013 je nedostatočné. Žalobca však v odpovedi zo dňa 4.11.2013 (č.l. 49) opäť v tejto časti uviedol len to, čo vo svojom predchádzajúcom vyjadrení.

Podľa § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

Podľa § 708 ods. 2 Obchodného zákonníka na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Podľa § 710 Obchodného zákonníka ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a násl.)

V danom prípade súd musí skonštatovať, že žalobca nemá ujasnené, čo vlastne žaluje. Pôvodne tvrdil, že išlo o prečerpaný (debetný) zostatok na účte vo výške 70,26 Eur, keďže bolo dohodnuté povolené prečerpanie na účte, čo však nebola pravda. Preto neskôr uviedol, že táto suma predstavuje len poplatky a úroky. Napriek výzve súdu žalované poplatky však nevysvetlil dostatočne a úrokmi sa ani nezaoberal. Súdu pritom nie je jasné na základe čoho žalobca vôbec požaduje úroky, keď úroky možno uplatňovať len pri zmluve o úvere a v prípade zmluvy o osobnom účte len ak je dohodnuté povolené prečerpanie (§ 710 Obchodného zákonníka).

Žalobca nepreukázal ani nárok na poplatky, vôbec nevysvetlil na základe čoho ich uplatňuje a za aké obdobie. Tento nárok je spochybnený už tým, že pôvodne v žalobe uplatňoval niečo iné a až na základe opakovaných výziev súdu zmenil uplatnený nárok.

Sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou, ktorá spočíva v tom, že tvrdené skutočnosti a navrhovanie dôkazov je zásadne vecou účastníkov konania. Účastník konania má tak nielen povinnosť tvrdenia, ale aj povinnosť dôkaznú. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ním tvrdené skutočnosti neboli preukázané, nepriaznivé dôsledky v tom smere, že bude rozhodnuté v jeho neprospech z dôvodu neunesenia dôkazného bremena.

Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu vydať rozhodnutie v prípadoch, kedy je určitá skutočnosť sporná, pre rozhodnutie je však významná a určujúca, avšak nebola dokázaná. Za tohto stavu musí súd rozhodnúť v neprospech účastníka v koho záujme bolo podľa hmotného práva preukázať tvrdenú skutočnosť. Keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania dôvodnosti uplatňovaných poplatkov a úrokov teda ohľadom uplatnenej pohľadávky vo výške 70,26 Eur súd žalobu zamietol.

Ohľadom uplatnenia zvyšku žalovanej sumy 35,38 Eur opäť súd musí skonštatovať, že žalobca nemá ujasnený právny titul uplatňovania tejto sumy. Označoval ho ako sankčný úrok z omeškania, zmluvnú pokutu a poplatok. Až v poslednom podaní zo dňa 4.11.2013 uviedol, že ide o zmluvnú pokutu, ktorá vyplýva z č.l. I. bodu 7 VOP. Podľa neho za poskytovanie bankových produktov/služieb a úkony s nimi súvisiace je banka oprávnená účtovať si poplatky podľa aktuálneho sadzobníka poplatkov. Sankčným poplatkom sa rozumie zmluvná pokuta spojená s porušením resp. nesplnením ustanovení zmluvy vrátane týchto VOP zo strany klienta. Nič viac k tejto zmluvnej pokute sa však v spomínaných VOP neuvádza. Súd považoval za dôležité, že žalovaný spomínané VOP nepodpísal. Výška zmluvnej pokuty v nich uvedená nie je, až v sadzobníku poplatkov časti E Depozitné produkty bod 1.E.4 je uvedená sankčná úroková sadzba pri nepovolenom debete na osobnom účte 20% p.a.

Niet pochyb, že zmluvný vzťah medzi účastníkmi je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V Občianskom zákonníku je zmluvná pokuta upravená v § 544.

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 40 ods. 1 OZ ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Súd zdôrazňuje, že žiadny právny predpis neupravuje, že všeobecné obchodné podmienky prípadne sadzobník poplatkov sú súčasťou zmluvy tak, ako je to napr. v prípade všeobecných poisťovních

podmienok, kde výslovne v Občianskom zákonníku konkrétne v § 788 ods. 3 sa uvádza, že súčasťou poisťnej zmluvy sú všeobecné poisťné podmienky. Preto nemožno prijať záver, že pre zachovanie obligatórnej písomnej formy zmluvy postačuje, ak v zmluve sa uvádza, že jej súčasťou sú obchodné podmienky, ktoré ďalší účastník zmluvy nepodpísal.

Dohoda o zmluvnej pokute musí mať písomnú formu, inak je neplatná s poukazom na § 40 ods. 1 OZ. Každá zmluva je ukončená podpismi jej účastníkov, čo znamená, že účastník svojím podpisom potvrdzuje uzavretie dohody s tým obsahom, ktorý sa nachádza nad jeho podpisom. Účastníci si v zmluve nedohodli zmluvnú pokutu, tá sa spomína len vo VOP a to dokonca bez uvedenia jej výšky a jej výška je konkretizovaná len v sadzobníku poplatkov a to je pre prijatie záveru o písomnej dohode účastníkov ohľadom zmluvnej pokuty nepostačujúce, keďže žalovaný nepodpísal VOP. Žaloba preto aj v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty je nedôvodná. Nemožno pritom prehliadnuť ani skutočnosť, že zmluvné podmienky sú nacyklostylované, napísané veľmi drobným písmom a v rozsiahlom objeme, takže málokto zo spotrebiteľov ich prečíta.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ktorý však v konaní bol neúspešný, súd mu preto náhradu nemohol priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.